

Općenito se može reći da je ocjena na samom početku istraživanja *Peripatetičkih rasprava* u radovima koji su ih razmatrali samo kao Petrićev put prema *Nova de universis philosophia* bila vrlo pozitivna, dok su radovi koji su ciljano tematizirali *Peripatetičke rasprave* bili znatno kritičniji prema njima. Razlog tome leži svakako u problemu i tipu pristupa. Ako se *Peripatetičkim raspravama* pristupi s namjerom da se utvrdi koliko se Petrićevo tumačenje Aristotela, Platona i predsokratovaca slaže sa suvremenim istraživanjima, tada će ocjene biti ili negativne ili mlako pozitivne, jer se Petrić u mnogočemu razlikuje od rezultata suvremenih povijesno-filoloških i filozofskih istraživanja.

Kasnija istraživanja priklanjaju se načelno drugačijem pristupu. Ona nastoje ocijeniti položaj *Peripatetičkih rasprava* u horizontu renesansnih interpretacija, kritike i konkordističkih nastojanja. *Peripatetičke rasprave* tada s jedne strane pokazuju svoju originalnost prema suvremenim i s druge strane svoje značenje na Petrićevu filozofskom putu prema *Nova de universis philosophia*. Što za nas danas (filozofski) znači Petrić – ne može se svesti na one teze koje nam se danas čine plauzibilne, nego na mjesto i ulogu koju Petrić (za nas) ima u povijesti filozofije.

Intenzivno istraživanje *Peripatetičkih rasprava* (koje je neposredno bilo dostupno javnosti, tj. objavljeno) započela je Maria Muccillo u svojoj disertaciji, »La Storia della Filosofia presocratica nelle *Discussiones peripateticae* di Francesco Patrizi da Cherso«<sup>8</sup>. Posebno treba istaknuti da je Maria Muccillo od stranih istraživača autorica koja se najintenzivnije i najekstenzivnije do sada bavila *Peripatetičkim raspravama*, koja je proradila svu onovremenu literaturu tematski vezanu uz pitanje kritike aristotelizma i Aristotela (koja se navodi u *Peripatetičkim raspravama* i koja je tamo prešućena), koja je elaborirala najširi dijapazon tema koje su bitne za *Peripatetičke rasprave*. Njezina su istraživanja informativna, pouzdana i pogađaju bitnu Petrićevu filozofsku problematiku. Okosnica njezina interesa s jedne strane su povijesno-filološka

---

<sup>8</sup> Maria Muccillo, »La Storia della Filosofia presocratica nelle *Discussiones peripateticae* di Francesco Patrizi da Cherso«, *La Cultura*, 1–2, Anno XIII (XCV), 1975.